

عنوان مقاله:

استیفای عوامل مهجوریت ایده ترادف مفهومی در باب صفات الهی (با تاکید بر آثار ابن سینا و شیخ احسانی)

محل انتشار:

پژوهشنامه فلسفه دین، دوره 15، شماره 2 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسنده:

محمود هدایت افزا - دانش آموخته دکترای فلسفه و کلام اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

ایده سینیوی در باب ترادف مفهومی صفات ذاتی ایزد متعال شادترین نگاه در باب اوصاف ذات احدی محسوب می شود. طبعاً این رخداد معلول برخی دلایل علمی و عوامل غیر معرفتی است، که پژوهش پیش رو عهده دار گردآوری و تبیین آنهاست. عدم ارایه استدلال قیاسی به سود این مدعا در آثار مشهور سینیوی، عدم طرح نظریه در اشارات و تنبیهات، بی توجهی شارحان آراء بوعلی به اصل نظریه، گزارش های ناقص اندک ناقدان ایده ترادف، خوانش کلامی از کلمات شیخ، و تقلیل نظریه وی به اتحاد مصداقی صفات، همگی عوامل مستند مهجوریت ایده سینیوی در باب مفاهیم اوصاف الهی به شمار می آیند. اما نقدهای پررنگ صاحب اسفار بر ایده ترادف بستر مناسبی برای اطلاع اجمالی متاخران، از آن نظریه، فارغ از شناخت قایل آن فراهم ساخت. در این میان، احمد احسایی از ایده ترادف استقبال کرد و با تمهیدات بیشتری به تبیین دقیق تر آن نظریه و دفع انتقادات صدرایی همت گمارد. احسایی همچنین در جهت تطبیق ایده ترادف با آموزه های شیعی تلاش شایانی نمود، اما به دلیل مهجوریت مکتب فکری وی در محافل علمی رسمی و نیز برخی نقود تخریبی اندیشمندان متاخر بر آراء او، به فاصله اندکی، مجدداً ایده مزبور به دست فراموشی سپرده شد

کلمات کلیدی:

ترادف مفهومی صفات خداوند، ذات احدی، انتزاع مفاهیم متغایر، ابن سینا، احمد احسایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/832814>

